

ریشه‌دارترین دام شیطان چیست؟

آن‌گاه که انسان از محیط ارزش‌های خدایی خارج می‌شود و ارزش‌های مادی ملاک برتری او قرار می‌گیرد، اسارت آغاز می‌شود.

آن‌گاه که انسان از محیط ارزش‌های خدایی خارج می‌شود و ارزش‌های مادی ملاک برتری او قرار می‌گیرد، اسارت آغاز می‌شود. چاپلوسی، حالتی است برخاسته از ضعف نفس و نوعی اسارت روحی انسان که در برابر دیگر آدمیان برای جلب منافع و کسب امتیازهای مادی صورت می‌گیرد.

به گزارش خبرنگار دین و اندیشه خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، پیشوایان اسلام نه تنها از چاپلوسی و ستایش نابجا بیزار بودند، بلکه مدح آمیخته به تملق را نیز عیب اخلاقی می‌شمردند. آنان در برابر رفتار و گفتار ذلت باری که با غرور و شرف انسانی مغایر بود، سکوت نمی‌کردند و اگر کسی مرتکب چنین عمل خلافی می‌شد، از او انتقاد می‌کردند. به همین مناسبت به آیه‌ای از قرآن و احادیث در مورد این امر اشاره می‌کنیم:

خداوند در قرآن سوره آل عمران خطاب به بندگان خود می‌فرماید: هرگز کسانی را که به آنچه کرده‌اند (از روی هوای نفس...) شادمانی می‌کنند، و دوست دارند برای آنچه نکرده‌اند نیز ستایش شوند، رسته از عذاب می‌پندار، که عذابی دردناک (درپیش) دارند.

امام علی(ع) در عهدنامه مالک اشتر می‌فرماید: با پارسایان و راستگویان مرتبط باش، و آنان را چنان عادت ده که تو را ستایش نکنند و نخواهند با ستایش کار مهمی که نکرده‌ای شادت کنند، زیرا ستایش‌گری‌های زیاد، موجب خودپسندی می‌شود، و انسان را گول می‌زند.

امام علی(ع) از عهدنامه مالک اشتر: (ای فرماندار مصر!) مبدا در دام خودپسندی گرفتار شوی! و مبدا انسانی از خود راضی باشی! و مبدا تملق‌گویی در حق خود را دوست بداری! که این‌ها همه، از ریشه‌دارترین دام‌های شیطان است، تا نیکوکاری نیکوکاران را نابود کند.

امام صادق(ع) به ابن جندب می‌فرماید!... به ستایش‌های ستایشگران نادان مغرور مشو، وگرنه در دام تکبر و زورگویی گرفتار می‌شوی، و در اعمال خود، به خودپسندی می‌افتی، که بی‌گمان برترین کارها، عبادت پرودگار و فروتنی با مردم است. پی‌نوشت:

سوره آل عمران(3): 188

نهج‌البلاغه 999: «عبد» 462/1

نهج‌البلاغه 1030: «عبد» 112/2

تحف‌العقول/304

منبع:

الحياة، محمدرضا حکیمی